

старших” (*lao da ge* – букв. «шановний старший брат» у функції поштового звертання до друга; *laoban* – хазяїн, бос; *laoshi* – вчитель, наставник; *laoganbu* – досвідчені кадри); ⁷Малявін В.В. Китайская цивилизация. – М., 2000. – С. 343; Eberhard W. Times Dictionary of Chinese Symbols. – Singapore, 1997. – P. 246; ⁸Різниця прагматичної семантики даних іменників сягає латини, звідки ці слова були запозичені: *animal* (внутрішня форма *anima* – життя, дихання) і *bestia* (дика тварина); ⁹Eberhard W. Op.cit. – P. 236.

Л.П. Солдатова, здобувач

ДО ТЕОРІЇ РОЗМЕЖУВАННЯ НЕОДНОЗНАЧНОСТЕЙ

У статті визначається актуальність розмежування лексичних неоднозначностей: повних лексичних омонімів та полісемів. На основі проведеного аналізу існуючих критеріїв синтезується інформаційно-кореляційний критерій розмежування, який базується на наявності чи відсутності кореляції об'єму інформації за сутністю, яка міститься в інформаційних масивах – словах. Визначаються п'ять необхідних складових використання критерію.

The lexical ambiguity (complete lexical homonyms and polysemantic words) differentiation actuality is determined in the article. The differentiation criterion is founded on the presence or the lack of the information range correlation by the essence. This essence is contained in the information ranges – in the words. The five necessary compositions of the criterion use are determined.

У внутрішньосупільних і міжсупільних комунікативних інформаційних процесах, які розвиваються, важливою тенденцією стає якість (стислість) і змістовність (однозначність) елементів інформаційного обміну. Ця властивість повинна досягатися, як для мови внутрішньої комунікації, так і її мовних характеристик для міжсупільних комунікацій, тобто мова має бути адаптованою до міжмовних перекладів. Найбільшою проблемою у всіх мовах є проблема неоднозначностей їх складових елементів.

У цій роботі основним завданням стає, якоюсь мірою, вирішення проблеми пошуку технологій зняття невизначеностей з такого масиву мовних елементів як неоднозначні слова. Такі технології потрібні, як для вирішення задач існуючих вищезгаданих

невизначеностей, так і для запобігання комунікаційних негативів, і для формування позитивів у наступному розвитку мов, який стає загальним для різних мов. У таких проблемах невизначеностей дуже ясно виділяється проблема розмежування повних лексичних омонімів від полісемів.

Актуальність цього визначається тим, що :

- наявні алгоритми і програмне забезпечення міжмовного перекладу не дають необхідного аутентичного перекладу, а іноді призводять до абсурду у перекладі.

Однією з головних причин цього є проблемність слів з декількома інформаційними наповненнями, тобто проблемність текстової ідентифікації омонімів та полісемів. Для автоматизації перекладу найкращим станом є однозначні слова. І для цього всю неоднозначність краще ліквідувати, наприклад, підкласифікацією таких слів за інформативними ознаками. Найкращими в підкласифікації є випадки, коли всі інформаційні насиченості даного акустико-графічного коду (слова) (АГК) не пересікаються, тобто не мають спільних для них частин інформації. Такими випадками є омоніми.

Саме такий шлях підкласифікації можна використати і у випадку полісемії, однак виникають алгоритмічні і програмні труднощі ідентифікації необхідної інформаційної сутності полісемантичного слова через пересічення інформації в цих словах за основною ознакою (стержнем полісемантичного слова). У той же час помилка в аутентичності перекладу через неповноту однозначності перекладу полісема невелика, тому що стержневе інформаційне значення слова зберігається у перекладі. Тому на даному етапі розробки прогресивних алгоритмів програм перекладів можна обмежитися тільки розмежуванням полісемів і омонімів і виконанням підкласифікації останніх, що є дуже актуальним у лінгвістиці для прогресування систем автоматизованих міжмовних перекладів;

- розв'язання цієї проблеми важливе при складанні тлумачних та інших видів словників, коли необхідно на величезному лексичному матеріалі практично визначити межі цих явищ.

Укладачі словників, реєструючи у словнику лексичні одиниці мови, наштовхуються на складну проблему, як подавати однозвучні слова, зокрема ті, що історично вийшли з одного кореня і є продуктом семантичного розвитку слова, як одну, чи як декілька вокабул;

- вивчення динаміки розвитку омонімів і полісемів та їх взаємної трансформації є складова частина вивчення динаміки розвитку мови, яка відображає розвиток людського суспільства, культури, тощо.

Вивчення цієї динаміки може дати інформацію для можливості прогнозування оптимальних шляхів розвитку мови у часі, що є дуже актуальним для розвитку мови сучасної України, яка стала суб`єктом державності, політики, науки, культури, тощо.

Часто, говорячи про труднощі розмежування повних лексичних омонімів і полісемів, вказують на рухомість умовної межі між цими двома явищами, яка нестійка і прониклива, як з боку полісемії, коли інформаційний зв'язок між окремими значеннями полісемантичного слова втрачається, і слово розпадається на два чи більше інформаційно незалежних слова – омоніми, так і з боку омонімії, коли в силу дії різних причин між двома і більше омонімічними словами виникає інформаційний (семантичний) зв'язок, і ці слова зливаються в одне полісемантичне слово.

Крім цього можуть існувати випадки, коли існують центральні за класами стани слова, коли одномоментно слово має два чи більше полісемантичних станів і одне чи більше омонімічних станів. Назвемо це явище *комплексним станом*.

Вихідним для сказаного вище є те, що потенційно більшість слів може бути неоднозначними у класифікаціях повних лексичних омонімів чи полісемантичних слів, або одночасно і повними лексичними омонімами, і полісемами (комплексний стан). Це визначається фізіологією мозку, проникненням різних мов одна в одну, яке активно відбувається при розвитку взаємозв'язку людських суспільств. Таким чином, в кожний даний момент часу в мові присутні багато примежових випадків, класифікація яких не може не викликати труднощів.

Критерії розмежування (класифікації) неоднозначностей слова розроблялись згідно з визначеннями класифікаційних груп, в нашому випадку омонімів і полісемів. Розглянемо існуючі критерії розмежування цих явищ не з позиції їх критики (що в них позитивне, а що невдале), а з позиції синтезу їх найголовнішого узагальненого спільного. Наведемо основні критерії розмежування за групами їх головних робочих ознак в узагальненому стані з вказівкою їх авторів.

КОМПЛЕКС СЕМАНТИЧНИХ КРИТЕРІЇВ

1) формально-семантичний

- наявність власного семантичного гнізда;
- омоніми виділяються з групи однакових звучань на основі приналежності до різних тематичних сфер.¹

2) компонентно-аналітичний

- "... ґрунтується на компонентному аналізі слова";²
- "...за яким для визначення омонімів необхідною умовою є відсутність спільних сем";³
- "... необхідною умовою ознак полісемії є необхідність зв'язку між значеннями слова, необхідна наявність у них спільних, семантичних компонентів";⁴
- "...або, інакше кажучи, збереження в похідному значенні тієї чи іншої семантичної ознаки, яка є у вихідного значення...";⁵
- "...при полісемії необхідна присутність в семантичній структурі того спільного, що присутнє у всіх його лексико-семантичних варіантах, тобто існує лексико-семантичний варіант"⁶ або "змістовний стрижень";⁷
- при полісемії семантична єдність слова є "...не тільки в наявності у нього якогось спільного значення, яке ніби підпорядковує собі більш часткові ... , а у визначеному зв'язку цих самостійних значень один до одного та їх закріпленості за одним і тим же знаком";⁸
- "...єдність означеного при полісемії базується на наявності безперервного дериваційного зв'язку, який охоплює послідовно всі елементи семантичної структури багатозначного слова... Варто цій безперервності порушитися хоча б в одному місці, варто випасти хоча б одній ланці , яка забезпечує цю безперервність, і семантична єдність слова порушується, і виникає "розпад полісемії", перетворення полісемантичного слова в два непов'язаних між собою омоніми";⁹
- "...при полісемії кожне значення слова обов'язково знаходиться в дериваційних відношеннях хоча б з одним із його значень".¹⁰

3) критерій семантичного оточення слова

(середовище вживання = критерій змісту, контексту)

- "...полісемне слово має однакове польове оточення, а омоніми – різне";¹¹

4) семантично-субституційний критерій,

у якому проводиться аналіз заміненних значень слова або означень на подібні або протилежні:

- "...слова є омонімами, якщо дібрані до них синоніми не вступають самі у синонімічні відношення";¹²
- "... лексико-семантичні варіанти слів не можуть утворювати різні антонімічні протиставлення, в той час як для омонімів це обов'язково";¹³
- "... який вимагає наявності різних синонімічних рядів для випадку омонімії, і одного – за умов полісемії";¹⁴
- "... за яким різні слова повинні мати різні синонімічні відповідності".¹⁵

5) семантично-трансформаційний критерій,

у якому проводиться семантичний аналіз значень слова, трансформованих в інші середовища, в інші контексти, в інші мови і т. ін.:

- коли "...ознакою омонімії між словами є відмінність у трансформаціях";¹⁶
- "... порівняння перекладу слів на інші мови... уточнює уявлення про дійсність омонімізації".¹⁷

6) критерій ідентичності словотвірних масивів,

- за яким "...відмежуванню багатозначного слова від омонімічних допомагає співставлення словоформ кожного з них, добір споріднених однокореневих слів... Якщо словоформи однакові або сході і є споріднені слова, які за типом утворення тотожні, і між ними існує семантична близькість, можна говорити про полісемію... Якщо словоформи різні або (при їх збігові) семантично чітко відмежовані один від одного, а словотвірні зв'язки слів викреслюються досить чітко і не втрачають своєї дериваційної значимості у мові, слід говорити про омонімію";¹⁸
- "...за яким необхідною передумовою для визначення слів-омонімів є їхнє входження до різних словотвірних рядів";¹⁹
- слова-омоніми повинні належати до більш або менш віддалених словотвірних гнізд чи рядів, при деривації актуалізувати різні словотвірні ресурси, становити деривати від різних деривантів.^{20, 21, 22}

7) критерій сумісності значень,

за яким при полісемії відбувається злиття значень в одне більш загальне; відбувається деривація лексико-семантичного варіанту (ЛСВ) від периферії до центру:

- при полісемії "... окремі значення чітко відокремлені одне від одного у визначених позиціях, в інших позиціях виявляються сумісними, які виступають нероздільно, звичайно, тільки у випадку їх тематичної єдності";²³
- "...для полісемії існує дифузність значень, для омонімії – каламбурне вживання".²⁴

Комплекс граматико-синтаксичних критеріїв,

який передбачає існування різних форм синтаксичного зв'язку між різними словами, а також критерії, що базуються на аналізі граматичних ознак слів.

- "...встановлення специфіки сполученості зіставлених слів, тобто характеристика їх синтаксичних властивостей, дозволяє виявити і семантичні різниці у формуванні більш великих (ніж синтагма) синтаксичних конструкцій з цими словами";²⁵
- "...різниця сполучуваності слів або значень";²⁶
- слова визначаються омонімами тоді, коли вони "...виявляють нові, попередньо невластиві граматичні ознаки, і втрачають старі, попередньо їм властиві";²⁷
- "...виникнення різних семантичних зв'язків внаслідок наявності відмінних граматичних ознак у слів-омонімів";²⁸
- "...Слова вважаються омонімами тоді, коли віддаленість значень підтверджується синтаксичними різницями, коли однозвучні слова по-різному вступають у словосполучення, вимагають різного керування, тощо".²⁹

Критерій закономірностей історичного розвитку (етимологічний),

який базується на аналізі відомостей про слова, тобто з'ясування їх походження;

- при розрізненні омонімів використовують пошуки реалії, поняття, яке володіє тими ознаками, на основі подібності або суміжності яких був колись зроблений перенос;³⁰
- "...порушення змістовного зв'язку за схожістю. "Проміжною ланкою" у цьому типі полісемії є саме те, що зв'язує значення слова завдяки зовнішній схожості предметів (явищ) за їх формою, кольором, розташуванням

та інш. У цій ролі виступає перехідне значення, випадіння якого і призводить до утворення омонімів”;³¹

- “...порушення змістовного зв'язку за суміжністю. Цей тип базується на суміжності позначених предметів у просторі та часі і не передбачає їх схожості. Значення багатозначного слова характеризуються визначеною послідовністю мотивування”;³²
- “...порушення змістовного зв'язку за функцією. Цей зв'язок базується на спільності функцій матеріально різних, несхожих один на одного”;³³
- етимологічна точка зору, “згідно якій омонімія є співзвуччям тільки випадковим, а полісемія - співзвуччям, яке базується лише на спільності походження”.³⁴

Комплекс критеріїв психофізіологічного характеру,

- де “...доки у свідомості людей присутнє ... відчуття зв'язку між явищами, позначеними одним словом, ми маємо справу з полісемією. З втратою цього ми отримуємо омонімію”;³⁵
- типічність, повторюваність, неунікальність зв'язку вказує на омонімію;^{36, 37, 38, 39}
- “... базується на відчутті близькості слів”.⁴⁰

Жоден із перелічених критеріїв не виявляється достатнім ні сам, ні навіть при комплексуванні з іншими для якісного рішення задачі розмежування повних лексичних омонімів (ПЛО) і полісемантичних слів у багатьох випадках їх проявів. Але аналіз кожного із них показує, що основна суть прагнень усіх авторів одна – це прагнення виявити і передати інформаційну сутність кожного з можливих значень АГК слова, і в подальшому за аналізом цих інформаційних сутностей прийняти рішення про розмежування (класифікації).

Головною проблемою цих критеріїв є відсутність прийнятих філологічною спільнотою повних і однозначних визначень предметів розмежування: ПЛО і полісемантичних слів. Логічним наслідком проведеного вище аналізу та дослідження «До питання теорії явищ неоднозначності»⁴¹ є пропозиція синтезу критерію розмежування ПЛО та полісемантичних слів на основі їх визначень, де:

існують об`єму інформаційного пересічення, в якому є спільний семантичний (інформаційний) компонент, частини основного інформаційного значення якого переносяться на інформаційні масиви (полісеми) у конкретний часовий період.

Згідно з цими визначеннями *критерієм розмежування ПЛЮ та полісемантичних слів має бути наявність чи відсутність кореляції об'єму, тобто пересікання інформації (за сутністю), яка міститься в інформаційних масивах (словах), які підлягають розмежуванню. Назвемо цей критерій інформаційно-кореляційним.*

Основою для функціонування цього критерію має бути визначення (побудова) базисної характеристичної структури визначень інформації по сутності (далі *характеристична структура*) в будь якій її формі, будь-то в інформаційному масиві - слові зі своїм АГК, чи в якійсь іншій формі (ідіоми, речення, тощо). Проблема наявності такої базисної характеристичної структури є дуже актуальною як у філології зокрема, так і в теорії інформації та теорії функціонування мозку людини взагалі.

В цій роботі для знаходження елементів *характеристичної структури* і за ними визначення *кореляції* (об'єму пересікання) *інформації* за сутністю, будемо виходити з визначень поняття:

Інформація – це визначений об'єм узгоджених понять, знань і даних, які відображають властивості і стани об'єктів об'єктивного світу в природній, соціальній та штучно зроблених системах (у тому числі і абстрактних) у часових і просторових координатах і відображених та створених процесом мислення у людських суб'єктивних свідомостях.

Аналіз цього визначення дає можливість визначити такі основні елементи *характеристичної структури* (ознаки певної інформації):

- функціональна сутність об'єкта в середовищі його існування;
- сутність явища в середовищі його існування;
- статична сутність об'єкта (явища): компонентний склад, речовинний склад, форма й об'єм, положення у просторі та інш.; зв'язки з іншими;
- динамічна сутність об'єкта (явища): динамічні характеристики, рух відносно системи існування, відносний рух всередині об'єкту (явища); дії на нього, дії його на інше;
- характеристики станів систем існування.

Ці ознаки ще не є базис. У подальшому потрібно зробити більш фундаментальне дослідження і побудувати *характеристичну структуру*, але для цього етапу нашої роботи приймемо ці визначені елементи (ознаки) як достатні у своїй основі для *детектування кореляцій* в інформаційних об'єктах (масивах). *Технологія детектування кореляції інформації за сутністю інформаційних*

масивах полягає, у випадку простих логічних операцій, в оцінці збігу елементів характеристичної структури в їх сутнісній та кількісній мірах. Більш складні логічні операції для детектування цієї кореляції потребують розвитку та досліджень.

Для забезпечення *кореляції інформації* шляхом оцінки збігу інформації за елементами базової характеристичної структури *необхідним є наявність базової системи понять у термінах і синтагм для опису інформації за її базовою характеристичною структурою*, тобто наявність ніби юридичної мови: базового набору однозначних іменників, дієслів і т.інш. З набору існуючих на цей час юридичних систем понять та термінів для нашого випадку найбільш *необхідною є система понять та термінів і їх сполучень, які прийняті в технології патентного права*. Ця система може бути прийнятою за основу для наших досліджень інформації за її сутністю у слові.

Наступною *необхідною складовою при детектуванні кореляції інформації у словах є система договірних умов процесу розмежування*, наприклад, таких як:

- кореляція позитивна, якщо слова збігаються за характеристичною ознакою, без якої два об'єкти (явища) не існують;
- в “межових” випадках позитивне рішення приймається на користь того явища неоднозначності, де екстраполяція розвитку у майбутньому дає перевагу;
- перенесення кольору, форми, об'єму об'єкта (явища) на об'єкт (явище) без змін функціональної сутності не є перенесенням сутності інформації.

Останньою *необхідною складовою для використання інформаційно-кореляційного критерію розмежування (ІККР)* з наведеними вище необхідними складовими *є оптимальна послідовність дій (алгоритм) при детектуванні фактів пересікання інформації за сутністю в інформаційних масивах*, які підлягають розмежуванню. Базовий набір основних дій для створення алгоритму розмежування буде такий:

- продиференціювати інформаційні масиви за ознаками: це є нестворений людиною об'єкт (явище природи) чи це є створений людиною об'єкт;
- описати сутність явища та сутність використання явища людиною кожного інформаційного масиву;

- описати функціональну сутність явища чи об'єкта кожного інформаційного масиву в досвіді технології опису, прийнятому в патентному праві;
- описати динамічну сутність явища чи об'єкта кожного інформаційного масиву в термінах патентного права;
- описати середовище існування явища чи об'єкта кожного інформаційного масиву в термінах патентного права.

Послідовність та потреби використання кожної з цих дій визначемо при практичному використанні всього *комплексу інформаційно-кореляційного критерію розмежування*. Складові цього комплексу однозначно і назавжди визначити неможливо і не потрібно. Вони повинні розвиватися з розвитком практики використання комплексу інформаційно-кореляційного критерію розмежування.

¹Кочерган М.П. Слово і контекст: Лексична сполучуваність і значення слова.– Львів, 1980, – С. 79; ²Малаховский Л.В. Теория лексической и грамматической омонимии. – Л.: Наука, 1990, – С. 48-49; ³Кочерган М.П. Знач. праця. – С. 79; ⁴Апресян Ю.Д. Лексическая семантика. Синонимические средства языка.– М., 1974, – С. 178; ⁵Маслов Ю.С. Введение в языковедение. – М., 1975; ⁶Апресян Ю.Д., – Знач. праця. – С. 187; ⁷Арбекова Т.И. Лексикология английского языка: Практический курс, – М., 1977, – С. 186; ⁸Шмелев Д.Н. Проблемы семантического анализа лексики. – М., 1973, – С. 73; ⁹Виноградов В.В. Словообразование и его отношение к грамматике и лексикологии (на мат-ле русского и родственных языков) // Вопросы теории и истории языка, – М., 1952, – С. 143-152; ¹⁰Арнольд И.В. Семантическая структура слова в современном английском языке и методика её исследования, – Л., 1966, – С. 29-30; ¹¹Кочерган М.П. Знач. праця. – С. 79-81; ¹²Галкина-Федорук Е.М. Современный русский язык. Лексика. – М., 1954. – С. 57; ¹³Прохорова В.Н. Полисемия и лексико-семантический способ словообразования в современном русском языке. Лекции по спецкурсу для студентов-заочников гос. ун-тов. – М., 1980. – С. 30; ¹⁴Балли Ш. Французская стилистика, – М., 1961. – С. 189; ¹⁵Муравицька М.П. Психолінгвістичний аналіз лексичних омонімів. // Мовознавство, – 1975, №3, – С. 59-68; ¹⁶Кочерган М.П. Знач. праця. – С. 81; ¹⁷Фомина М.И. Современный русский язык: Лексикология. Учебник для студентов. – М., 1978, – С. 66; ¹⁸Там само. – С. 66; ¹⁹Виноградов В.В. Основные типы лексических значений слова // ВЯ, – 1953, – № 5, – С. 59; ²⁰Фалькович М.М. К вопросу об омонимии и полисемии.// ВЛ, – 1960, – №5. – С. 85-88; ²¹Лисиченко Л.А. Лексикология сучасної української мови: Семантична структура слова. – Харків, 1977. – С. 114; ²²Новиков Л.А. Об одном способе разграничения полисемии и омонимии. // РЯШ. – 1960. – №3.

– С. 10-14;²³Шмелев Д.Н. Зазнач. праця. – С. 73;²⁴Абаев В.И. О подаче омонимов в словаре. // ВЯ. – 1957. – № 3. – С. 35;²⁵Фомина М.И. Зазнач. праця. – С. 66;²⁶Проخورова В.Н. Зазнач. праця. – С. 38;²⁷Кочерган М.П. Зазнач. праця. – С. 80;²⁸Муравицька М.П. Зазнач. праця. – С. 59-62;²⁹Виноградов В.В. Зазнач. праця. – С. 27;³⁰Будагов Р.А. О так называемом «промежуточном звене» в смысловом развитии слов // Сб. статей по языкознанию. Проф. Моск. ун-та академ. В.В.Виноградову, – М., 1958, – С. 73-85;³¹Новиков Л.А. Зазнач. праця. – С. 10-14;³²Там само. – С. 10-14;³³Там само. – С. 10-14;³⁴Задорожный М.И. О границах полисемии и омонимии. – М., 1971. – С. 13;³⁵Потапов С.М. К вопросу об омонимах // Уч. записки Вильнюсск. гос. ун-та, XXVI, Языкознание, – №1. – 1958. – С. 226-227;³⁶Курилович Е.Р. Очерки по лингвистике. – М., 1962. – С. 237-456;³⁷Смирницкий А.И. Лексикология английского языка. – М., 1956. – С. 162-163;³⁸Weinreich U. Explorations in Semantic Theory. - The Hague; Paris, 1966. – P. 395-477;³⁹Wells R. To what Extend can Meaning be said to be structured//Reports for 8th International Congress of Linguistics, – Oslo, 1957. – Vol.2, P. .654-704;⁴⁰Булаховський Л.А. Из жизни омонимов // Русская речь. – Т. 3. – Л., 1928. – С. 53;⁴¹Солдатова Л.П. До питання теорії явищ неоднозначності // Актуальні проблеми української лінгвістики: теорія і практика. – 2003. – Випуск VIII. – С. 64-70.

М. В. Бондар, асп.

СЕМАНТИЧНІ КОНОТАЦІЇ В КОНЦЕПТОСФЕРІ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ (на матеріалі сучасної української прози)

У статті проаналізовано специфіку “концепту-мінімуму” та “концепту-максимуму”, а також виявлено основні тенденції у зміні семантичних конотацій власних назв.

The article is devoted to the analysis of “concept-minimum” and “concept-maximum”, and the ascertainment of the main tendencies in the development of semantic connotations of proper names.

На сучасному етапі розвитку стилістичних досліджень прозових текстів особливої ваги набуває застосування різноманітних методик, які спрямовані на розкриття новітніх тенденцій у вербальній структурі тексту. Зарубіжні лінгвісти оперують методиками стилістичного аналізу, розробленими Шортом, Ван Піром, та ін.¹ Методики такого типу мають спільний об'єкт лінгвістичних досліджень, а саме – лексичні одиниці, їхнє смислове навантаження;